

Maantietoimitus, II-vaiheen alkukokous

Kohde:	Valtatie 5 (491-895-0-5 Mikkeli ja 178-895-0-5 Juva) parantaminen välillä Mikkeli Tuppurala - Juva Nuutilanmäki. Maantietoimituksen II-vaiheen toimitus. 954/2010/POS
Aika:	18.12.2023 kello 11.00
Paikka:	Maanmittauslaitos, Mikkelin toimipiste
Toimitusinsinööri:	Timo Viitakoski
Uskotut miehet:	Yrjö Pulkkinen ja Vesa Rouhiainen
Läsnäolijat:	Erillisen läsnäololistan mukaisesti.

1. Toimituksen vireilletulo ja tarkoitus

Selvitys Toimituksen perustana on Liikenneviraston tiesuunnitelman hyväksymispäätös 8.12.2017, LIVI/5194/04.01.01/2017.

Valtatie 5 Mikkeli Tuppurala - Juva Nuutilanmäki tienparantamishankkeen johdosta on suoritettu maantietoimitukset 2016-530949 ja 2016-530968. Kyseisissä toimituksissa on päätetty suorittaa maantietoimitus ns. 2-vaiheisena toimituksena. Edellä mainituissa ns. I-vaiheen toimituksissa on käsitelty maantietalueiden haltuunotto sekä välittömät maapohja-, puusto- ym. välittömät kohteenkorvaukset.

Nyt käsiteltävä ns. II-vaiheen maantietoimitus (2020-643313) on tullut vireille ilman eri hakemusta maantien valmistumisen ja liikenteelle luovuttamisen jälkeen. Tässä II-vaiheen toimituksessa käsitellään mm. maantiestä ja sen rakentamisesta aiheutuneet haitan-, ja vahingonkorvaukset. Lisäksi käsitellään korvaukset, jotka mahdollisesti koskevat aikaisemman I-vaiheen toimituksen lopettamisen jälkeen lunastuksen kohteeseen tehtäviä muutoksia sekä muita mahdollisia I-vaiheessa käsittelemättömiä asioita.

Toimituksesta on laadittu www-sivut Maanmittauslaitoksen verkkosivuille osoitteessa <https://www.maanmittauslaitos.fi/TN2020-643313>. Kyseisille sivuille lisätään tietoa tarpeellisin osin toimituksen kestäessä.

Lainkohdat *Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 62 §*

2. Toimituksen tiedottaminen ja kokouksen laillisuus

Selvitys Toimituksen aloittamisesta on tiedotettu asianosaisille 28.11.2023 postitetuilla kutsukirjeillä, selvitys Maanmittauslaitoksen diaarissa.

Kutsukirjeet on lähetetty niille kiinteistöjen omistajille, jotka ovat olleet asianosaisia toimituksen I-vaiheessa. Lisäksi kokouksesta on tiedotettu kutsukirjeillä tarvittavilta osin myös muille kiinteistöjen omistajille sekä muille asianosaisille.

Kokouksesta on lisäksi tiedotettu lehtikutsulla 2.12.2023 ilmestyneessä Länsi-Savo sanomalehdessä sekä yleisessä tietoverkossa Maanmittauslaitoksen verkkosivuilla.

Kukaan ei kysyttäessä esittänyt huomautusta toimituksen tiedottamisen suhteen, ei esteellisyyssmuistutusta lunastustoimikuntaa kohtaan, eikä muutakaan estettä toimituksen suorittamista vastaan.

Päätös Kokous on laillinen

Lainkohdat *Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 55 §, Lunastuslaki, (LunL) 16 §, Kiinteistönmuodostamislaki, (KML) 168-170 §*

3. Maantietoalueen lopullinen merkintä maastoon

Selvitys Maantietoimituksen I-vaiheessa uudet maantietoalueet on merkitty maastoon puupaaluilla (ns. haltuunottoaaluutus).

Maantien rakentamisen jälkeen maantietoalueen lopullinen sijainti on merkitty maastoon oransseilla muovipaaluilla (maantietoalueen rajapaalu) sekä tarvittavilta osin putkipyykeillä (kiinteistörajajen leikkaukset ym. vastaavat paikat).

Maantietoimituksen I-vaiheessa on merkitty maastoon puupaaluilla myös maantietoimituksen yhteydessä rakennettavat uudet yksityistiet. Näitä yksityistietoalueita ei merkitä maastoon rajamerkeillä, koska yksityistietoalueiden maapohja jää niiden kiinteistöjen omistukseen joiden alueella yksityistiet sijaitsevat.

4. Haltuunoton ja tien rakentamisen jälkeen tapahtuneet alumuutokset

Selvitys Maantietoalueet on merkitty maastoon ennen tien rakentamista tiesuunnitelman mukaisella tavalla, joka on ollut myös perusteena I-vaiheen korvauskäsittelyssä. Maantien rakentamisen yhteydessä (esim. maasto-olosuhteista tms. johtuen) tien rakenteita on jouduttu ulottamaan em. haltuunottoajan ulkopuolelle. Yleensä nämä ovat vähäisiä ylityksiä.

Maantien rakentamisen jälkeen suoritettua lopullisessa maastomerkinneissä maantietoalue on merkitty tiepaaluilla ja pyykeillä siten, että maantien ja kiinteistöjen välinen raja ulottuisi noin 2 metrin etäisyydelle ojan, luiskan tai rakenteen (esim. riista-aidan) reunasta.

Yllämainitut mahdolliset alueet on merkitty maastoon lopullisen tietoalueen maastoon merkinnän yhteydessä ja ne käsitellään korvauskäsittelynä tässä maantietoimituksen II-vaiheessa.

5. Suoja- ja näkemäalueet sekä laskuojat

Selvitys Suoja- ja näkemäalueet

Maantiehen liittyy ns. suoja-alue, joka lain mukaan ulottuu pääasiassa 20 metrin etäisyydelle maantien ajorajan keskilinjasta (tai lähimmän ajoradan keskilinjasta). Tiesuunnitelmassa voidaan em. pääsäännöstä poiketa siten, että suoja-alue ulottuu max. 50 metrin etäisyydelle tien keskilinjasta.

Suoja-alue asettaa rajoituksia mm. rakentamiseen sekä liikenneturvallisuutta vaarantavan kasvillisuuden olemassaoloon suoja-alueella. ELY-keskuksella on tarvittaessa mahdollisuus tehdä poikkeuksia suoja-alueella olevan rakennuksen tai kasvillisuuden pitämiseen, mikäli sillä ei vaaranneta liikenneturvallisuutta.

Vastaavia rajoituksia kohdistuu myös tien risteyksiin ja kaarteisiin liittyvällä näkemäalueella.

Tässä maantietoimituksen II-vaiheen toimituksessa merkitään tiesuunnitelman mukaiset suoja-alueet kiinteistörekisteriin niille kiinteistöille, joille kyseiset toimituskäsittelyssä olevan maantiesosan suoja-alueet kohdistuvat. Suoja-alueita ei merkitä maastoon.

Mikäli suoja-alueen perustamisesta aiheutuisi vahinkoa tai merkittävää haittaa kiinteistölle, tienpitäjä on velvollinen korvaamaan vahingon tai haitan. Myöhemmin suoja-alueelta (tai näkemäalueelta) mahdollisesti poistettavaksi määrättävästä omaisuudesta on kiinteistön omistajalla oikeus saada korvaus tienpitäjältä.

Laskuojat

Maantien kuivatusta varten tarpeelliset laskuojat on merkitty haltuunottoaalutuksen yhteydessä maastoon ja ojat on rakennettu maantien rakentamisen yhteydessä. Laskuoja-alueiden korvauskäsittely on suoritettu pääosin maantietoimituksen I-vaiheessa ja tässä II-vaiheessa laskuoja-alueisiin perutetaan tienpitäjälle rasiteoikeudet.

Lainkohdat

Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 44 § - 48 §, 60 § 61 §, 71 §, 74 §

6. Tilusjärjestelyt

Selvitys

Maantien rakentamisesta saattaa aiheutua haitallista kiinteistöjen pirstoutumista, mikäli maantie rakennetaan kiinteistön läpi. Maantien eri puolille saattaa jäädä epätarkoituksenmukaisia ja erillisinä hankalasti käytettäviä kiinteistöjen alueita.

Maantietoimituksen yhteydessä voidaan suorittaa tilusvaihtoja kiinteistöjen kesken taikka alueen siirtämisiä kiinteistöstä toiseen rahana suoritettavaa täyttä korvausta vastaan (tilusjärjestelyt).

Tilusjärjestelyjä voidaan suorittaa esim. siinä tapauksessa, jos se on tarpeen maantien aiheuttaman tilusten haitallisten pirstoutumisten korjaamiseksi taikka tilusjärjestelyllä voidaan poistaa tai vähentää uuden korvaavan kulkuyhteyden rakentamisen kustannuksia taikka korvauksia. Tilusjärjestely voi olla tarpeen myös arvoltaan vähäisen erilleen jäävän alueen siirtämiseksi toiseen kiinteistöön, jonka hyväksi aluetta voidaan käyttää paremmin.

Tässä maantietoimituksen II-vaiheessa tutkitaan onko nyt rakennetun maantien johdosta syntynyt tilusjärjestelytarvetta. Tilusjärjestelytarve tutkitaan periaatteessa ns. "viran puolesta", mutta mikäli kiinteistöjen omistajat tietävät tilusjärjestelytarvetta on siitä hyvä ilmoittaa toimitusinsinöörille.

Tarpeen mukaan mahdolliset tilusjärjestelyasiat voidaan suorittaa myös erillisessä maantietoimituksessa tämän II-vaiheen toimituksen jälkeen.

Lainkohdat

Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 63 § - 66 §

7. Toimitus- ja korvauskäsittely

Selvitys

Yleistä

Toimitusinsinööri esitteli maantietoimituksen II-vaiheen toimitusmenettelyä ja korvauskäsittelyä. Maantien II-vaiheen toimitus suoritetaan maantien valmistumisen ja käyttöönoton jälkeen.

Maantietoimituksen II-vaiheen pääasiallinen tarkoitus on käsitellä maantien valmistumisen jälkeen ilmenevät korvausasiat, kuten korvaukset maantien aiheuttamista erilaisista haitoista ja vahingoista. Tässä maantietoimituksen II-vaiheen toimituksessa käsitellään mm:

- tarkastetaan ja merkitään maastoon rajamerkeillä lopulliset tiealueen rajat ja tarvittaessa täydennetään haltuunotto-rajajoja tierakenteen edellyttämällä tavalla
- I-vaiheen toimituksessa käsittelemättömät kohteenkorvausasiat, mm. läjitysalueet, mahdolliset maantien rakenteesta johtuvien lisäalueiden korvausasiat (tiealueen laajeneminen haltuunoton jälkeen) yms. vastaavat asiat
- mahdolliset käsittelemättömät työnaikaiset vahingot (korvausasiat)
- korvaukset kiinteistöille aiheutuneista immisiohaitoista, kiinteistön arvon aleneminen (melu, pöly, tärinä, maisema tms. haitat)

- muut esille tulevat maantiestä aiheutuneet haitat ja vahingot (esim. kaivovesi ym.)
- laskuohjearasitteiden ja maantien suoja-alueiden kiinteistörekisterimerkinnot
- mahdolliset tilusjärjestelytarpeet (voidaan tarvittaessa siirtää myös erilliseen käsittelyyn)

Yksityistiejärjestelyt on suoritettu erillisissä maantietoimituksissa. Yksityistiejärjestelyistä mahdollisesti aiheutuneet korvauskysymykset käsitellään tässä II-vaiheen maantietoimituksessa.

Korvausmenettely

Korvaukset käsitellään pääosin viran puolesta maantiealuetta tai muuta maantiehen liittyvää aluetta luovuttaneiden kiinteistöjen osalta. Muiden kiinteistöjen osalta korvaukset käsitellään vain vaatimuksesta. Kiinteistöjen omistajien on kuitenkin aina hyvä tehdä korvausvaatimus etenkin mahdollisten haittojen ja vahinkojen osalta, koska lunastustoimikunta ei välttämättä pysty kaikkia mahdollisia haittoja ja vahinkoja havaitsemaan.

Maantien valmistumisen jälkeen kiinteistöille on voinut jäädä haittoja taikka aiheutunut vahinkoja, joita ei ole korjattu tienrakentamisen yhteydessä tai sen jälkeen. Mikäli tällaisia haittoja tai vahinkoja on jäänyt tai ilmennyt, niistä kannattaa tarvittaessa ottaa yhteyttä vielä tässä vaiheessa tienpitäjän edustajaan sen selvittämiseksi, olisiko haitat tai vahingot vielä korjattavissa tienpitäjän toimesta (yhteystiedot jäljempänä tässä pöytäkirjassa). Mikäli tällaisia haittoja ja vahinkoja ei ole mahdollisista korjata tienpitäjän toimesta, ne voidaan käsitellä korvausasiaina maantietoimituksessa. Tällaisista seikoista pyydetään tekemään korvausvaatimukset, jotka lunastustoimikunta käsittelee.

Oikeudenvallontakustannukset

Asianosaiselle voidaan vaadittaessa määrätä korvausta välttämättömistä edunvalvontakustannuksista, jotka aiheutuvat hänen oikeutensa valvomisesta maantietoimituksessa (toimituskokoukset sekä lunastustoimikunnan järjestämät katselmuksot). Kustannusten määrää arvioitaessa on otettava huomioon ansion menetys, matkakustannukset sekä tarvittavien selvitysten laatu ja laajuus samoin kuin asiamiehen käyttämisen tarve. Oikeudenvallontakustannuksia korvataan ainoastaan vaatimuksesta.

Oikeudenvallontakustannusten vaatimukseen tarvittavat selvitykset:

- matkakorvausta vaadittaessa selvitys oman auton käytöstä taikka julkisen liikenteen matkakuluista
- ansionmenetykskorvausta vaadittaessa työnantajan todistus toimituskokoukseen tai katselmukseseen osallistumisen takia pidätetystä palkasta ja sen määrästä
- selvitys asiamiesten käyttämisestä tms. vastaavasta kustannuksesta.

Huom. Mahdolliset oikeudenvallontakustannusten korvausvaatimukset on esitettävä kirjallisesti viimeistään loppukokouksessa.

Määräaika korvausvaatimuksille

Kokouksessa annettiin määräaika kiinteistöjen omistajien ja muiden asianosaisten korvausvaatimuksille. Korvausvaatimukset on toimitettava toimitusinsinöörille **31.3.2024 mennessä**.

Korvausvaatimuksen voi toimittaa sähköpostilla tai kirjepostina osoitteella:

Maanmittauslaitos
Timo Viitakoski
Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli
timo.viitakoski@maanmittauslaitos.fi

Korvausvaatimuksen voi toimittaa myös toimitusinsinöörille osoitettuna Maanmittauslaitoksen Mikkelin asiakaspalveluun (Jääkärintie 14, 2. krs.). Asiakaspalvelu on avoinna ma-ke klo 9-16.15.

Toimitusinsinööri lähettää toimituspöytäkirjan mukana korvausvaatimusohjeen, johon voi laatia korvausvaatimuksen taikka käyttää korvausvaatimuksen pohjana. Korvausvaatimuksen voi laatia myös täysin vapaamuotoisesti.

Korvausvaatimuslomakepohjat lähetetään samalla jakelulla kuin tämän toimituksen alkukokouksesta. Korvausvaatimuslomake julkaistaan myös toimituksen nettisivuille. Korvausvaatimukset pyydetään lähettämään toimitusinsinöörille sähköpostilla taikka postitse. Tarkemmat ohjeet korvausvaatimuksessa.

Tienpitäjälle varataan tilaisuus esittää vastineet korvausvaatimuksiin.

Melumittaukset

Maantien rakentamisen ja käyttöönoton johdosta tien lähialueilla sijaitseville kiinteistöille saattaa aiheutua liikennemelun lisääntymistä varsinkin niillä alueilla, joissa tie rakennetaan täysin uuteen paikkaan. Liikennemelun lisääntymisestä on mahdollista saada korvausta, mikäli kiinteistön arvon katsotaan laskeneen melun takia. Liikennemelun kiinteistölle aiheuttama arvonalennus koskee käytännössä asuin- ja vapaa-ajan käytössä olevia kiinteistöjä tai kiinteistöjen osia.

Toimituksen kohdealueella ja sen välittömässä läheisyydessä on suoritettu melumittauksia ennen maantien rakentamista. Kyseisissä paikoissa tullaan suorittamaan melumittaukset myös nyt maantien valmistumisen jälkeen.

Ennen tien rakentamisen aloittamista melumittauksia on suoritettu ensisijaisesti maantien läheisyydessä. Mikäli kiinteistö sijaitsee kauempana maantiestä ja kiinteistön omistaja haluaa melumittauksia suoritettavan, kannattaa melumittauspyyntö esittää toimitusinsinöörille esim. sähköpostilla 15.2.2024 mennessä. Muutoinkin mikäli haluaa varmistaa melumittausten suorittamisen, kannattaa tarvittaessa tehdä siitä pyyntö toimitusinsinöörille em. määräaikaan mennessä timo.viitakoski@maanmittauslaitos.fi

8. Tienpitäjän yhteyshenkilö

Selvitys Tienpitäjän yhteyshenkilönä tässä toimituksessa toimii Pohjois-Savon ELY-keskuksen maanhankintavastaava Ari Vainio, 050 478 7867, ari.vainio@ely-keskus.fi

9. Kokouksen lopettaminen

Selvitys Koska muuta asiaa ei ollut, toimitusinsinööri lopetti kokouksen. Tämän kokouksen pöytäkirja lähetetään kaikille kokoukseen kutsutuille asianosaisille.

Seuraavasta kokouksesta tiedotetaan kiinteistönmuodostamislain edellyttämällä tavalla.